EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 24.10.2024.
COM(2024) 491 final

2024/0273 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2018/1493 kojom se Mađarskoj odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

OBRAZLOŽENJE

U skladu s člankom 395. stavkom 1. Direktive 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost[1] („Direktiva o PDV-u”) Vijeće, odlučujući jednoglasno na prijedlog Komisije, može odobriti bilo kojoj državi članici primjenu posebnih mjera za odstupanje od odredaba te direktive kako bi se pojednostavnio postupak naplate poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza.

Dopisom evidentiranim u Komisiji 26. ožujka 2024. Mađarska je zatražila odobrenje za produljenje primjene mjere odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članaka 168. i 168.a Direktive o PDV-u i ograničavanje prava na odbitak PDV-a na leasing određenih osobnih automobila koji se ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe te oslobađanje poreznih obveznika obveze da privatnu uporabu takvih vozila smatraju isporukom usluga uz naknadu. Zahtjevu za produljenje priloženo je izvješće u kojem je preispitan predviđeni postotak ograničenja prava na odbitak.

U skladu s člankom 395. stavkom 2. Direktive o PDV-u Komisija je dopisom od 29. svibnja 2024. obavijestila ostale države članice o zahtjevu Mađarske. Komisija je dopisom od 30. svibnja 2024. obavijestila Mađarsku da ima sve informacije koje smatra potrebnima za razmatranje zahtjeva.

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Člankom 168. Direktive o PDV-u propisano je da porezni obveznik ima pravo na odbitak PDV-a obračunanog pri kupnji izvršenoj u svrhu oporezovanih transakcija. Člankom 168.a stavkom 1. Direktive o PDV-u predviđa se da se PDV povezan s troškovima nepokretne imovine koja je dio poslovne imovine poreznog obveznika i koja se upotrebljava i za poslovne i za neposlovne svrhe može odbiti samo u onoj mjeri u kojoj se ta imovina upotrebljava za poslovanje tog poreznog obveznika. U skladu s člankom 168.a stavkom 2. Direktive o PDV-u države članice mogu taj propis primijeniti i kad je riječ o troškovima koji su povezani s drugom robom koja je dio poslovne imovine kako one odrede. Člankom 26. stavkom 1. točkom (a) te direktive propisano je da se korištenje robe koja je dio imovine poduzeća u privatne svrhe smatra isporukom usluga uz naknadu ako se PDV za tu robu mogao odbiti. Taj sustav omogućuje povrat prvotno odbijenog PDV-a kad je riječ o upotrebi u privatne svrhe.

U slučaju osobnih automobila taj je sustav teško primijeniti, posebno stoga jer je teško odrediti granicu između privatne i poslovne upotrebe. Čuvanje evidencije dodatno je opterećenje i poduzeća i uprave, koji je moraju ažurirati i provjeravati.

U skladu s člankom 395. Direktive o PDV-u države članice mogu primjenjivati mjere odstupanja od odredaba te direktive kako bi se pojednostavnio postupak naplate PDV-a ili spriječili određeni oblici utaje ili izbjegavanja poreza ako im je Vijeće to odobrilo.

Mađarskoj je trenutačno odobreno da na temelju Provedbene odluke Vijeća (EU) 2018/1493[2] pravo na odbitak PDV-a na troškove povezane s leasingom osobnih automobila koji se ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe ograniči na 50 % te da porezne obveznike oslobodi

[1] SL 347, 11.12.2006., str. 1.

[2] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1493 od 2. listopada 2018. kojom se Mađarskoj odobrava posebna mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 252/46, 8.10.2018., str. 44.

obveze da upotrebu u privatne svrhe takvih osobnih automobila smatraju isporukom usluga uz naknadu. Osobni automobili obuhvaćeni posebnom mjerom su motorna vozila konstruirana za prijevoz najviše devet osoba i čija bruto masa ne prelazi pet tona. Vozila konstruirana za prijevoz robe, vozila posebne namjene (tj. kamioni s kranom, vatrogasna vozila, vozila s ugrađenim betonskim miješalicama), vozila konstruirana za prijevoz deset ili više osoba, traktori i prikolice izuzeti su od ograničenja prava na odbitak PDV-a pa se na njih primjenjuju uobičajeni propisi. Porezni obveznici koji ne žele primijeniti ograničenje odbitka na 50 %, nego žele primijeniti odbitak PDV-a na udio stvarne upotrebe u poslovne svrhe, to mogu učiniti ako raspolažu detaljnim dokazima o poslovnoj upotrebi osobnih vozila u leasingu. Razdoblje valjanosti te posebne mjere istječe 31. prosinca 2024. nakon njegova produljenja, odobrenog Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2021/1774[3].

Stoga je Mađarska zatražila da joj se odobri da nastavi ograničavati pravo odbitka na utvrđeni paušalni postotak te da istodobno poslovne subjekte oslobodi od obračunavanja poreza na privatnu uporabu. Mađarska je obavijestila Komisiju da je obrazloženje za produljenje mjere uglavnom jednako onom opisanom u prethodnom zahtjevu. Mađarska je potvrdila da je posebna mjera dovela do pozitivnih rezultata i za poduzeća i za porezna tijela te je obrazloženje za odstupanje i dalje aktualno. U skladu s člankom 5. Provedbene odluke Vijeća 2018/1493 Mađarska je ujedno dostavila izvješće o postotku utvrđenom kao ograničenje odbitka PDV-a. Mađarska smatra da je primijenjeni postotak ograničenja od 50 % i dalje primjeren. Na temelju dostavljenih podataka o privatnoj upotrebi poslovnih automobila u leasingu, procjenjuje se da ona iznosi od 32 % do 53 % u razdoblju 2016. – 2022. Budući da se procjena temelji na neizravnim dokazima i pretpostavkama pa bi mogla biti pretjerana, Mađarska smatra optimalnim ograničenje odbitka PDV-a na 50 %. Inspekcijskim nadzorima poreznih tijela utvrđeno je da 2021. velika većina ispitanih poreznih obveznika, njih 90 – 95 %, primjenjuje propisani odbitak od 50 %. Mađarska i dalje smatra da je to tako jer se propisanim odbitkom porezni obveznici oslobađaju obveze vođenja evidencije i jer se udio od 50 % uporabe u privatne svrhe uvelike podudara sa stvarnom uporabom.

S obzirom na pozitivan učinak posebne mjere na smanjenje administrativnog opterećenja poreznih obveznika i porezne uprave, predlaže se odobrenje produljenja trenutačne posebne mjere. Odobrenje bi trebalo i dalje vrijediti dodatno ograničeno razdoblje, tj. do 31. prosinca 2027., kako bi se omogućilo preispitivanje neophodnosti i djelotvornosti posebne mjere te je li ograničenje od 50 % i dalje odraz točnog omjera poslovne i privatne upotrebe. Svaki zahtjev za produljenje trebao bi biti popraćen izvješćem koje uključuje preispitivanje primijenjenog postotka i koje bi zajedno s tim zahtjevom trebalo poslati Komisiji do 31. ožujka 2027.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Slična odstupanja u pogledu prava na odbitak odobrena su drugim državama članicama (Estoniji[4], Latviji[5], Hrvatskoj[6], Poljskoj[7], Italiji[8] i Rumunjskoj[9]).

---

[3] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2021/1774 od 5. listopada 2021. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2018/1493 kojom se Mađarskoj odobrava uvođenje posebne mjere odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 360, 11.10.2021., str. 108.

[4] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2021/1998 od 15. studenog 2021. kojom se Estoniji odobrava primjena mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 408, 17.11.2021., str. 3.

[5] Provedbena odluka Vijeća (EU) 2021/1968 od 9. studenog 2021. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2015/2429 kojom se Latviji odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 401, 12.11.2021., str. 1.

Člankom 176. Direktive o PDV-u propisuje se da Vijeće utvrđuje za koje se troškove ne daje pravo na odbitak PDV-a. Do te je odluke državama članicama dopušteno zadržati izuzeća koja su bila na snazi 1. siječnja 1979. Stoga postoji izvjestan broj odredbi „u mirovanju" kojima se ograničava pravo na odbitak u vezi s osobnim automobilima.

Ne dovodeći u pitanje prethodne inicijative za donošenje propisa o tome koje kategorije troškova mogu podlijegati ograničenju prava na odbitak PDV-a[10], to je odstupanje primjereno primjenjivati do usklađenja tih propisa na razini EU-a.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Članak 395. Direktive o PDV-u.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

S obzirom na odredbu Direktive o PDV-u na kojoj se prijedlog temelji, ne primjenjuje se načelo supsidijarnosti.

• Proporcionalnost

Odluka se odnosi na odobrenje dano državi članici na njezin zahtjev i ne predstavlja nikakvu obvezu.

S obzirom na ograničeno područje primjene odstupanja posebna mjera proporcionalna je cilju koji se želi postići, a to je pojednostavniti ubiranje poreza i spriječiti određene oblike utaje ili izbjegavanja poreza. Konkretno, s obzirom na mogućnost da poduzeća prijave prenisku poreznu obvezu i na opterećenje za porezna tijela zbog provjere podataka o kilometraži, ograničenje na 50 % pojednostavnilo bi naplatu PDV-a i spriječilo utaju poreza koja proizlazi iz, među ostalim, netočnog vođenja evidencije.

• Odabir instrumenta

Predloženi instrument: provedbena odluka Vijeća.

Na temelju članka 395. Direktive o PDV-u, odstupanje od zajedničkih pravila o PDV-u moguće je samo uz odobrenje Vijeća koje djeluje jednoglasno na prijedlog Komisije.

---

6 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2021/1997 od 15. studenog 2021. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2018/1994 kojom se Hrvatskoj odobrava uvođenje posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 408, 17.11.2021., str. 1.

7 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/2385 od 6. prosinca 2022. o izmjeni Provedbene odluke Vijeća 2013/805/EU kojom se Republici Poljskoj odobrava uvođenje mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 315, 7.12.2022., str. 87.

8 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/2411 od 6. prosinca 2022. o izmjeni Odluke 2007/441/EZ kojom se Talijanskoj Republici odobrava primjena mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 317, 9.12.2022., str. 120.

9 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2024/1641 od 24. svibnja 2024. kojom se Rumunjskoj odobrava primjena posebnih mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) i članka 168. Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 2024/1641, 6.6.2024.

10 COM(2004) 728 final – Prijedlog direktive Vijeća o izmjeni Direktive 77/388/EEZ u cilju pojednostavnjenja obveza za porez na dodanu vrijednost (SL C 24, 29.1.2005., str. 10.), povučen 21. svibnja 2014. (SL C 153, 21.5.2014., str. 3.).

Provedbena odluka Vijeća najprikladniji je instrument jer može biti upućena pojedinoj državi članici.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije provedeno savjetovanje s dionicima. Ovaj se prijedlog temelji na zahtjevu koji je podnijela Mađarska i odnosi se samo na tu državu članicu.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije bilo potrebno obratiti se vanjskim stručnjacima.

- **Procjena učinka**

Prijedlog je namijenjen pojednostavnjenju postupka naplate poreza uklanjanjem potrebe da porezni obveznici vode evidenciju o privatnoj upotrebi poslovnih automobila u leasingu te istodobno sprječavanju određenih oblika utaja PDV-a zbog netočnog vođenja evidencije. Prijedlog stoga ima moguć pozitivan učinak i na poduzeća i na poreznu upravu. To su rješenje u Mađarskoj prepoznali kao odgovarajuću mjeru i ono je usporedivo s drugim prošlim i sadašnjim odstupanjima.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog neće nepovoljno utjecati na vlastita sredstva Unije koja proizlaze iz PDV-a.

5. DRUGI ELEMENTI

Prijedlog je vremenski ograničen i uključuje klauzulu o vremenskom ograničenju važenja do 31. prosinca 2027.

Odluči li Mađarska zatražiti još jedno produljenje posebne mjere nakon 2027., Komisiji bi najkasnije do 31. ožujka 2027. zajedno sa zahtjevom za produljenje trebala dostaviti novo izvješće koje uključuje preispitivanje primijenjenog postotka ograničenja.

2024/0273 (NLE)

Prijedlog

PROVEDBENE ODLUKE VIJEĆA

o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2018/1493 kojom se Mađarskoj odobrava primjena posebne mjere kojom se odstupa od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost[1], a posebno njezin članak 395. stavak 1. prvi podstavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Člancima 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ utvrđuje se pravo poreznih obveznika na odbitak poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) obračunatog za isporuku robe i usluga koje su primili u svrhu svojih oporezovanih transakcija. Članak 26. stavak 1. točka (a) te direktive sadržava zahtjev za obračun PDV-a kada se poslovna imovina upotrebljava za privatne svrhe poreznih obveznika ili njihovih zaposlenika ili, općenitije, za svrhe koje nisu poslovnog karaktera.

(2) Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2018/1493[2], kako je izmijenjena Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2021/1774[3], Mađarskoj je odobreno da do 31. prosinca 2024. primjenjuje posebnu mjeru kojom se pravo na odbitak PDV-a na troškove povezane s osobnim automobilima koji se ne upotrebljavaju isključivo u poslovne svrhe ograniči na 50 %, odstupajući od članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ, te da ujedno, odstupajući od članka 26. stavka 1. točke (a) te direktive, upotrebu u privatne svrhe osobnog automobila koji je dio imovine poduzeća poreznog obveznika ne smatra isporukom usluga uz naknadu ako je primijenjeno ograničenje odobreno u skladu s člankom 1. Provedbene odluke (EU) 2018/1493 („posebna mjera”).

(3) Dopisom evidentiranim u Komisiji 26. ožujka 2024. Mađarska je u skladu s člankom 395. stavkom 2. prvim podstavkom Direktive 2006/112/EZ zatražila odobrenje za nastavak primjene posebne mjere („zahtjev za produljenje”).

(4) Na temelju članka 395. stavka 2. drugog podstavka Direktive 2006/112/EZ Komisija je dopisima od 29. svibnja 2024. proslijedila zahtjev za produljenje ostalim državama

---

1 SL L 347, 11.12.2006., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj.

2 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1493 od 2. listopada 2018. kojom se Mađarskoj odobrava posebna mjera odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 252, 8.10.2018., str. 44., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1493/oj.

3 Provedbena odluka Vijeća (EU) 2021/1774 od 5. listopada 2021. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2018/1493 kojom se Mađarskoj odobrava uvođenje posebne mjere odstupanja od članka 26. stavka 1. točke (a) te članaka 168. i 168.a Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 360, 11.10.2021., str. 108., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/1774/oj.

članicama. Komisija je dopisom od 30. svibnja 2024. obavijestila Mađarsku da ima sve informacije potrebne za razmatranje zahtjeva za produljenje.

(5) U skladu s člankom 5. drugim stavkom Provedbene odluke (EU) 2018/1493 Mađarska je uz zahtjev za produljenje podnijela izvješće koje sadržava preispitivanje postotka utvrđenog za ograničenje prava na odbitak PDV-a iz članka 1. te provedbene odluke. Na temelju trenutačno raspoloživih podataka, točnije iskustava iz poreznih revizija i iz statističkih podataka o uporabi poslovnih automobila u privatne svrhe, Mađarska potvrđuje da je ograničenje od 50 % i dalje opravdano i primjereno.

(6) S obzirom na pozitivan učinak posebne mjere na smanjenje administrativnog opterećenja i poreznih obveznika i poreznih tijela pojednostavnjenjem naplate PDV-a i sprječavanjem utaje poreza do koje dolazi zbog netočnog vođenja evidencije, Komisija smatra da bi Mađarskoj trebalo odobriti da nastavi primjenjivati posebnu mjeru.

(7) Primjereno je vremenski ograničiti produljenje te posebne mjere kako bi se omogućila procjena njezine djelotvornosti te prikladnog postotka. Stoga bi Mađarskoj trebalo odobriti nastavak primjene posebne mjere do 31. prosinca 2027.

(8) Posebna mjera proporcionalna je ciljevima koji se žele postići, tj. pojednostavnjenju postupka naplate PDV-a i sprečavanju određenih oblika utaje ili izbjegavanja poreza, zbog ograničenosti njezina razdoblja i područja primjene. Osim toga, posebna mjera ne dovodi do rizika od širenja prijevara u druge sektore ili druge države članice.

(9) Ako Mađarska smatra da je potrebno produljenje posebne mjere nakon 2027., trebala bi do 31. ožujka 2027. dostaviti Komisiji zahtjev za produljenje i izvješće koje uključuje preispitivanje postotka ograničenja.

(10) Posebna mjera imat će zanemariv učinak na sveukupni prikupljeni prihod od poreza u fazi konačne potrošnje i neće imati negativan učinak na vlastita sredstva Unije koja proizlaze iz PDV-a.

(11) Provedbenu odluku (EU) 2018/1493 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Članak 5. Provedbene odluke (EU) 2018/1493 zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 5.*

Ova Odluka prestaje važiti 31. prosinca 2027.

Zahtjev za produljenje odobrenja predviđenog u ovoj Odluci podnosi se Komisiji do 31. ožujka 2027. zajedno s izvješćem koje uključuje preispitivanje postotka navedenog u članku 1.”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Mađarskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik